

LUOVAA TUHOA VAUHDITTAMASSA

MIELIKUVISSA NOUSUKAUSI on yrityksen perustamisen kulta-aikaa. Kuluttajilla ja yrityksillä on rahaa investoimiseen ja ehkä vähän turhaankin kuluttamiseen. Raha ei ole niin tiukassa, etteikö voitaisi kokeilla uusiakin juttua.

Menestyvän kiinteistövälitysbisneksen – Trulian – Amerikan maille perustaneen **Sami Inkisen** viesti on kuitenkin toisenlainen. Mahtava aika yrityksen perustamiselle on nyt! Perustelu menee kutakuinkin niin, että vaikeina aikoina kuluttamista on harkittava huolella. Jos joku pystyy kehittämään selvästi arvoa lisäävän tuotteen, ovat ostajat herkkiä tarttumaan tällaisiin tilaisuuksiin. Laskukaudella rahaa ei riitä hukattavaksi. "Maailmahan on ongelmia pullollaan ja jokainen ongelma on mahdollisuus", Inkisen kiteyttää.

Maanmittausala on perinteisesti ollut kovin julkishallintovetoista. Mutta ei meidän yritys kentässämme ihan hiljaista ole. Meillä on perinteisesti ilmakehuvaamiseen, mittaamiseen, paikkatietoihin ja laitteistopuoleen liittyviä yrityksiä. Kiinteistöomaisuuden hoitoon ja alan konsultointiin keskittyvä liiketoiminnan alue on kehittynyt huimasti viimeisen 15 vuoden aikana. Kaavojen teko on jo pitkään ollut konsulttipainotteista ja siellä tunnutaan maanmittareita tarvittavan jatkossakin. Myös energiategokkuuden vaaliminen ja vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtyminen tarvitsee yrittäjyyspohjaista osaamista, jota meidänkin ammattikunnastamme löytyy. Yleiskuvan alan yrittäjyyskentästä saa tutustumalla lehtemme palveluhalu-kemistoon (s. 60–62), joka on päivittynyt uuden toimintavuoden alkaessa.

Jonkinlaisena uutena alueena alkaa hahmottua rakennetun ympäristön 3D/4D-mallintaminen ja sen lukuisat sovellukset. Julkisen datan avaaminen – ei pelkästään paikka- ja maastotiedon – edustaa meille sellaista liiketoimintamahdollisuutta, jota emme ehkä vielä ymmärräkään.

Alan start-up kentässä näyttää kuitenkin melko vaisulta. Ne, jotka osallistuivat Kiinteistöalan Vuosiseminaariin marraskuussa 2014, olivat tilaisuudessa nähä viisi esittäytymässä käynnyttä kiinteistöalan start-upia. Yleisempi kuva alamme start-up toiminnasta jää kuitenkin vaisuhkoksi. Ongelman perimmäiset syyt ovat osin tuttuja. Kun työmarkkinat tuntuvat edelleen vetävän suhteellisen hyvin, tarvitaan kovaa kutsumusta tai

pieni annos "hulluutta" lähteä tallomaan usein kovin ohdakkeistakin yrittäjyyden polkua.

Yrittäjyyttä tarvittaisiin kuitenkin lisää. Tilastokeskus julkaisi tammikuussa tuoreimmat tilastot yritysten lukumäärän kehityksestä. Lopettaneiden yritysten määrä on kasvanut ja aloittaneiden yritysten vähentynyt. Vaikka tämä tieto perustuu muutaman kvartaalin lukuihin, vastanee se varsin hyvin isompaa tilannekuvaa.

Tiedämme, että uusia yrityksiä tarvitaan uusien työpaikkojen luomiseksi. Ne tarjoavat julkiselle sektorille tilaisuuden järjestää osan toimintoista tehokkaammin. Tärkeää on myös se, että yritykset ovat julkisen toiminnan jatkuva sparraaja. Ja onhan yritystoiminnalle tietysti oma valtaisa toimintakenttänsä siellä, missä julkisen sektorin ei ole mielekästä operoida lainkaan.

Luova tuho on taloustieteilijöiden termi, jolla tarkoitetaan yrityskentän uudistumista. Yritykset ovat luovan tuhon alkulähde mutta myös sen kohde. Uudistuskyyvyttömät tai -haluttomat yritykset jäävät uusien, aiempaa tehokkaammin toimivien yritysten jalkoihin. Asiaa selventää ETLAn **Mika Maliranta** tuoreessa kirjassaan *Luovan tuhon tie kilpailukykyyn. Miten innovointi vaikuttaa yrityksiin, kansantalouteen*

ja kansalaisiin. Osasyyn nykyiseen taloustilanteeseen on se, että luovassa tuhossa on tuho päässyt niskan päälle. Käynnissä on parhaillaan jonkinlainen innovaatiomylläkkä. Kasvu alkaa, kun luovuus pääsee jälleen niskan päälle. Näin toivottavasti käy, mutta se ei tapahdu itsestään selvästi eikä välttämättä kovin nopeastikaan.

Vaikka monille meistä yrittäjyys ei ole mielekäs vaihtoehto, ovat luovan tuhon muutkin roolit tärkeitä. Kaikki meistä työskentelevät tehtävissä, joissa käytetään suppeammin tai laajemmin yritys-kentän tuottamia tavaroita ja palveluja. Ostopäätösten valmistelijoina ja päätöksen tekijöinä maanmittaritkin ovat osa luovan tuhon prosessia.

Eikä sitä yrittäjyyttä kannata ihan kaikkien haudata. Uusia yrityksiä eivät tarvitse ainoastaan Suomi ja maanmittausala. Osalle maanmittareista se on merkityksellistä myös yksilöllisellä tasolla, yhtenä ammatillisen toiminnan mielekkäänä uravaihtoehtoja. Heille Sami Inkisellä on vielä yksi neuvo: "Paras aika perustaa yritys oli eilen. Toiseksi paras hetki on tänään."

